

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	45
Αριθ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΤΕΡΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	28
Ημερομηνία Κατάθεσης	28/4/2011
Ωρα Κατάθεσης	13:35'

Επίκαιρη Επερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- Οικονομικών

- **Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης**
- **Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Θέμα: Στήριξη του Κοινωνικού Κράτους με δίκτυ ασφαλείας

Η ανεργία στη χώρα μας αυξάνεται δραματικά: Από το 13,5% τον Οκτώβριο του 2010, αναμένεται να φτάσει στο τέλος του 2011 - σύμφωνα με τα στοιχεία του προϋπολογισμού 2011 - στο 15% (ήδη 15,1% για τον Ιανουάριο του 2011). Όλα τα στοιχεία όμως, συγκλίνουν στην πρόβλεψη ότι η ανεργία θα υπερβεί το 16% και θα συνεχίσει να αυξάνεται και το 2012.

Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τα επιδόματα ανεργίας (μαζί με τα επιδόματα παιδιού, τα επιδόματα κατοικίας και τα επιδόματα στήριξης των χαμηλών εισοδημάτων) διαδραματίζουν το ρόλο «κοινωνικού αμορτισέρ», απορροφώντας τους κραδασμούς της οικονομικής κρίσης. Στη χώρα μας, τα κενά προστασίας είναι τεράστια. Η μεγάλη αύξηση της ανεργίας πλήττει δυσανάλογα τις παραγωγικές ηλικίες και τους λεγόμενους «αρχηγούς νοικοκυριού». Το προνοιακό επίδομα μακροχρόνιας ανεργίας προϋποθέτει τόσο αυστηρά κριτήρια που χορηγείται τελικά μόλις στο 0,5% των μακροχρόνια ανέργων.

Έρευνα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών αποκαλύπτει ότι το 2010 το ποσοστό του πληθυσμού με πραγματικό εισόδημα κάτω από το όριο φτώχειας του 2009 έφτασε το 25% (από 20% το προηγούμενο έτος). Ιδιαίτερα η φτώχεια των παιδιών είναι πιο διαβρωτική από τη φτώχεια των ενηλίκων: Φορτώνει τη ζωή τους με σωρευτικές μειονεξίες, σημαδεύει την υγεία τους, τις επιδόσεις τους στο σχολείο, μειώνει την πιθανότητά τους να σπουδάσουν, περιορίζει τις προοπτικές τους στην αγορά εργασίας.

Η στεγαστική πολιτική στη χώρα μας ευνοεί την ιδιόκτητη κατοικία. Το ίδιο και η φορολογική πολιτική. Σε συνθήκες μείωσης εισοδημάτων αλλά όχι ενοικίων, ο ρόλος των επιδομάτων κατοικίας μπορεί να είναι καθοριστικός για την καταπολέμηση της φτώχειας. Αντί για αυτό, το 2010 ο ΟΕΚ αποφάσισε να μην χορηγήσει καθόλου επίδομα ενοικίου «λόγω έλλειψης πόρων».

Η επιδοματική πολιτική για τα ΑμΕΑ είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα του υφιστάμενου συστήματος πελατειακών παροχών. Υπάρχει πληθώρα επιδομάτων με πολύ μεγάλες διαφορές μεταξύ τους, ακόμη και σε περιπτώσεις που αφορούν στην ίδια αναπηρία (π.χ. επίδομα τυφλών εργαζομένων ή φοιτητών 310 ευρώ το μήνα, επίδομα τυφλών δικηγόρων ή επιστημόνων 609 ευρώ το μήνα).

Ο Υπουργός Οικονομικών, σε επανειλημμένες δηλώσεις, έχει δηλώσει ότι «οι κοινωνικές δαπάνες θα πρέπει να επανεξεταστούν, αποδοτικές, καθώς η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη που οι μεταβιβάσεις αποτυγχάνουν πλήρως να μειώσουν το ποσοστό των ανέργων που δεν βρίσκουν σε όλες τις περιπτώσεις το στόχο τους».

Μολαταύτα η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ θεωρεί ότι οι εισοδηματικές ενισχύσεις από μόνες τους δεν αρκούν. Η λειτουργία του κράτους πρόνοιας, οφείλουν να συνοδεύονται με ένα πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών, το οποίο όμως σήμερα υπολειτουργεί ή βρίσκεται σε πορεία εγκατάλειψης.

Έντονα προβλήματα υπάρχουν στους παιδικούς σταθμούς, ενώ αμφίβολη καθίσταται η βιωσιμότητα προγραμμάτων όπως «Βοήθεια στο σπίτι», ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ.

Ανάλογες δυσκολίες αντιμετωπίζουν και τα περιθάλπουν ασθενείς, παιδιά σε μεγάλο ποσοστό, με σοβαρά προβλήματα. Πενιχρή χρηματοδότηση, τεράστιες ελλείψεις εξοπλισμού, που καθιστούν την ενσωμάτωση των ασθενών σχεδόν αδύνατη.

Είναι βασική ανάγκη η ιδιότητα του πολίτη να έχει πρόσβαση σε ένα σύνολο βασικών κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως η υγεία, τη στέγαση και την παιδεία, ανεξαρτήτως επαγγελματικής κατάστασης και ενσήμων. Η επέκταση αυτών των δικαιωμάτων σε μεταναστευτικά ορισμένες βασικές προϋποθέσεις (π.χ. μακρόχρονη διαμονή) που θα μπορούσε να δράσει ανασταλτικά στον κοινωνικό αποκλεισμό αντιμετωπίζουν. Ακόμη και σε μετανάστες «χωρίς χαρτί» η κοινωνική βοήθεια και υγειονομική περίθαλψη είναι ανεπάρκεια. Η συμμόρφωση στις στοιχειώδεις υποχρεώσεις μιας ευνομούμενης πολιτείας της απουσίας ενός στέρεου και αποτελεσματικού συστήματος κοινωνικής προστασίας τους.

Κανένα σύστημα κοινωνικής προστασίας δεν μπορεί να λειτουργήσει ως δίχτυ ασφαλείας ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, που να συνδυάζει την οικονομική ενίσχυση ευπαθέστερων ομάδων του πληθυσμού με την κατάρτιση και την απασχόληση, στοχεύοντας στην επιστροφή στην απασχόληση και στην κοινωνική ένταξη δικαιούχων. Παρόμοια προγράμματα εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα μάλιστα με πρόσφατη απόφαση του Κοινοβουλίου (Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Ιουνίου σχετικά με τον ρόλο ενός ελάχιστου εισοδήματος για την κοινωνική προστασία και την προώθηση ανεκτικής κοινωνίας στην Ευρώπη) υποστηρίζεται η αναληφθεί συγκεκριμένη δράση σε επίπεδο κρατών μελών για την υιοθέτηση εθνικού ελάχιστου εισοδήματος, επί τη βάση των σχετικών

- ανεξαρτήτως ηλικίας, καθώς και στους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, με δεδομένο ότι πληρούν τις προϋποθέσεις χαμηλού εισοδήματος;
2. Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει στη σταδιακή αντικατάσταση των άνισων και πολυάριθμων οικογενειακών και πολυτεκνικών επιδομάτων σε ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, με έναρξη καταβολής από το πρώτο παιδί;
 3. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης ο ανασχεδιασμός του επιδόματος ενοικίου σε μη ανταποδοτική βάση, ώστε να ωφελούνται και οι φτωχές οικογένειες που σήμερα δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΟΕΚ;
 4. Προβλέπεται η ενοποίηση των επιδομάτων ΑΜΕΑ σε ένα νέο επίδομα αναπηρίας, το ύψος του οποίου θα μεταβάλλεται ανάλογα με τις ανάγκες κάθε μορφής αναπηρίας;
 5. Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η κυβέρνηση σχετικά με την διασφάλιση της αναβάθμισης των δομών προστασίας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες, καθώς και με τη συστηματική υποστήριξη των προνοιακών προγραμμάτων;
 6. Σκοπεύει να αναδιοργανώσει το δίκτυο παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών σε κάθε δήμο της χώρας, ώστε να είναι διαθέσιμο σε όλες τις οικογένειες που τους χρειάζονται;
 7. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης η αύξηση της χρηματοδότησης των προνοιακών ιδρυμάτων, ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης και να παρέχεται η κατάλληλη ειδική στήριξη, εκπαίδευση και αποκατάσταση των ασθενών;
 8. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης ο σχεδιασμός και η σταδιακή εφαρμογή ενός προγράμματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε εύλογο χρονικό διάστημα, ανταποκρινόμενη στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση ανεκτικής κοινωνίας στην Ευρώπη;
 9. Με ποιες ενέργειες και δράσεις θα διασφαλίσει εγγυημένη πρόσβαση στα βασικά κοινωνικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στην υγεία, τη στέγαση και την παιδεία σε μετανάστες, οι οποίοι πληρούν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις (π.χ. μακρόχρονη διαμονή στην Ελλάδα), καθώς και στην παροχή επείγουσας κοινωνικής βοήθειας και υγειονομικής περίθαλψης σε μετανάστες χωρίς χαρτιά;

Οι επερωτώντες βουλευτές

Φώτης Κουβέλης

Θανάσης Λεβέντης

Νίκος Τσούκαλης

Γρηγόρης Ψαριανός